

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica Sfântului Ioan Scărarul

În această săptămână,
joi:

Buna Vestire

**Astăzi este începutul mântuirii noastre și arătarea
tainei celei din veac. Fiul lui Dumnezeu, Fiul
Fecioarei se face și Gavriil harul bine-l vestește.
Pentru aceasta și noi, împreună cu dânsul,
Născătoarei de Dumnezeu să-i strigăm: Bucură-te,
cea plină de har, Domnul este cu tine!**
Troparul Bunei Vestiri

PROGRAMUL

Slujbelor din această săptămână

- ❖ **Luni ora 17.00:** DENIE - Canonul cel Mare
- ❖ **Miercuri ora 18.00** – Vecernia pentru BUNAVESTIRE
- ❖ **Joi ora 8.00** Utrenia și vecernia unită cu Sfânta Liturghie pentru BUNA VESTIRE (Dezlegare la pește)
- ❖ **Vineri ora 17.00:** DENIE - Acatistul Născătoarei de Dumnezeu
- ❖ **Sâmbătă:** pomenirea morților

Evangelia duminicii (Marcu IX, 17-32)

17. Și i-a răspuns Lui unul din mulțime: Învățătorule, am adus la Tine pe fiul meu, care are duh mut.
18. Și oriunde-l apucă, îl aruncă la pământ și face spume la gură și scrâșnește din dinți și înțepenește. Și am zis ucenicilor Tăi să-l alunge, dar ei n-au putut.
19. Iar El, răspunzând lor, a zis: O, neam necredincios, până când voi fi cu voi ? Până când vă voi răbda pe voi ? Aduceți-l la Mine.
20. Și l-au adus la El. Și văzându-L pe Iisus, duhul îndată a zguduit pe copil, și, căzând la pământ, se zvârcolea spumegând.
21. Și l-a întrebat pe tatăl lui: Câtă vreme este de când i-a venit aceasta ? Iar el a răspuns: din pruncie.
22. Și de multe ori l-a aruncat și în foc și în apă ca să-l piardă. Dar de poți ceva, ajută-ne, fiindu-ți milă de noi.
23. Iar Iisus i-a zis: De poți crede, toate sunt cu putință celui ce crede.
24. Și îndată strigând tatăl copilului, a zis cu lacrimi: Cred, Doamne! Ajută necredinței mele.
25. Iar Iisus, văzând că mulțimea dă năvală, a certat duhul necurat, zicându-i: Duh mut și surd, Eu îți poruncesc: Ieși din el și să nu mai intri în el!
26. Și răcnind și zguduindu-l cu putere, duhul a ieșit; iar copilul a rămas ca mort, încât mulți ziceau că a și murit.
27. Dar Iisus, apucându-l de mână, l-a ridicat, și el s-a sculat în picioare.
28. Iar după ce a intrat în casă, ucenicii Lui l-au întrebat, de o parte: Pentru ce noi n-am putut să-l izgonim ?
29. El le-a zis: Acest neam de demoni cu nimic nu poate ieși, decât numai cu rugăciune și cu post.
30. Și, ieșind ei de acolo, străbăteau Galileea, dar El nu voia să știe cineva.
31. Căci învăța pe ucenicii Săi și le spunea că Fiul Omului se va da în mâinile oamenilor și-L vor ucide, iar după ce-l vor ucide, a treia zi va învia.
32. Ei însă nu înțelegeau cuvântul și se temeau să-L întrebe.

Bunavestire în istoria mântuirii

Sărbătoarea Bunei Vestiri, prăznuită în fiecare an la data de 25 martie, are o importanță deosebită pentru întreaga creștinătate, reprezentând începutul Înrupării Fiului lui Dumnezeu pentru a elibera neamul omenesc de robia păcatului și a morții. În iconografia bizantină ortodoxă, Arhanghelul Gavriil este reprezentat ținând în mâna stângă un toiag, care este simbolul purtătorului de vești, iar în mâna dreaptă o întinde către Născătoarea de Dumnezeu. Fecioara este înfățișată uneori stând în picioare, sugerând dorința de a asculta mai bine mesajul dumnezeiesc, iar alteori șezând pe tron, subliniindu-se măreția ei în fața îngerului, căci precum este cunoscut în Biserica ortodoxă, Maica Domnului este lăudată ca „mai cinstită decât heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât serafimii”. La început, apariția Arhanghelului și salutarea sa („Bucură-te” – reprezenta și o formă de salut, *Haere*, dar în cazul acesta însemna mult mai mult) i-au adus Născătoarei de Dumnezeu tulburare. Vestea îngerului că va deveni Maică a lui Dumnezeu o primește nu cu îndoială și necredință, ci cu gândul: „Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu știu de bărbat?” Spune Sfântul Grigorie Palama că, dacă Nașterea Mântuitorului ar fi fost făcută cu pierderea fecioriei, Maica Domnului ar fi refuzat să fie Maică a Mântuitorului. Abia după ce Arhanghelul îi confirmă că totul se va face prin lucrarea Duhului Sfânt (reprezentat în iconografie, de cele mai multe ori, prin razele care se răsfrâng asupra Maicii), abia după ce îi pomenește de sarcina Elisabetei, abia atunci Fecioara Maria acceptă cu smerenie: „Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!” (Luca 1, 38). Sfântul Grigorie de Nazianz observa că zidirea lumii a început tot cu „Fie!” dar, cel spus de Maica Domnului este mai mare, căci prin el s-a început zidirea duhovnicească a lumii, mântuirea ei, care va dura veșnic și după ce materia va dispărea. La Vecernia sărbătorii Bunei Vestiri, auzim cântându-se: „Îngerul slujește minunii, pânțele fecioresc primește pe Fiul, iar Duhul cel sfânt de sus se trimite. Tatăl din cer binevoiește și întruparea se săvârșește după sfatul cel veșnic”. Așadar, toate s-au făcut cu voința comună dintre Dumnezeu și Fecioară, dintre creator și creatură, pentru că întruparea Cuvântului n-a fost numai lucrarea Tatălui și a puterii Lui și a Sfântului Duh, ci și voința și credința Fecioarei.

În momentul Bunei Vestiri, când făptura umană, în persoana Maicii Domnului a primit în sine divinitatea, este conținută întreaga veșnicie, toată deplinătatea timpurilor. Preasfânta Născătoare de Dumnezeu „este sfințenia tuturor stihilor pământesti și cerești”, este „binecuvântarea tuturor anotimpurilor” (Acatistul Acoperământului). În această perspectivă cosmică, sărbătoarea Bunei Vestiri este în strânsă legătură cu echinocțiul de primăvară, în secolul al II-lea, echinocțiul petrecându-se chiar în ajunul sărbătorii, pe 24 martie. Prin analogie, precum momentul echinocțiului de primăvară conține în stare latentă, toată plinătatea anului cosmic, tot astfel întreaga plinătate a anului bisericesc se regăsește în sărbătoarea

Bunei Vestiri. „Mai mult – observă Pavel Florenski – și anul cosmic, și cel bisericesc sunt imagini ale anului ontologic, ale anului sau ale plinătății timpurilor și soroacelor întregii istorii universale. Toată istoria universală este conținută în Fecioara Maria, iar Fecioara Maria se exprimă total în momentul Bunei Vestiri”.

Într-o altă înțelegere a lucrurilor, praznicul Bunei Vestiri reprezintă conlucrarea bucuriei cu smerenia. Este smerenia cea necuprinsă a lui Dumnezeu, Care cere și așteaptă ca umanitatea întreagă să răspundă chemării Sale prin iubire și smerenie a Preacuratei Fecioare Maria, care în tot timpul vieții sale, a trăit în smerenie, iar unde aceasta este pusă în lucrare, acolo sălășluiește și darul lui Dumnezeu. „Astăzi este începutul mântuirii noastre” reprezintă vestea că Dumnezeu cel preainalt și slăvit, vrea să se smerească pe Sine și făcându-Se asemenea nouă, afară de păcat, să petreacă printre noi (Filipeni 2, 16) pentru a-l ridica pe om la starea dintru început. Bunei Vestiri și Înrupării le corespund înlăuntrul nostru începutul căutării mântuirii și primirea harului, care aduce sămânța vieții celei noi.

Vasilica Onofrei

Din tâlcuirea Evangheliei

Sf. Ioan Gură de Aur

Tatăl copilului lunatic un om foarte slab în credință, vine la Iisus și, de față cu toți oamenii, vorbește împotriva ucenicilor Lui, spunând: „*L-am adus la ucenicii Tăi și n-au putut să-l vindece*”. Hristos însă, în fața întregii mulțimi, scapă pe ucenici de învinuirea adusă și arată că vina cea mare o are el, tatăl copilului, spunând: „*O neam necredincios și îndărătnic! Până când voi fi cu voi!*” (Matei 17, 17). Nu adresează aceste cuvinte numai tatălui copilului, ca să nu-l rușineze, ci tuturor iudeilor. Dacă Hristos n-ar fi luat apărarea ucenicilor Săi, poate că mulți din cei de față s-ar fi smintit și ar fi gândit despre ucenici ce nu trebuia. Hristos îl întreabă pe tatăl copilului de câtă vreme se chinuie fiul lui (Marcu 9, 21). Pune această întrebare și pentru a apăra pe ucenici de învinuire, dar și pentru a sădi în sufletul tatălui bune nădejdi, ca să creadă că fiul lui va fi izbăvit de boala sa. Apoi îl lasă pe copil să se zvârcolească. N-o face spre laudă – că se adunase mulțimea și a ținut-o de rău -, ci o face pentru tatăl copilului; pentru ca tatăl, când va vedea pe demon că se tulbură de cuvintele Domnului, să fie adus măcar așa să creadă în minunea pe care o va face.

Când tatăl îi spune: „*Din pruncie*” (Marcu 9, 21) și: „*Dacă poți, ajută-mă!*” (Marcu 9, 22), Hristos îi răspunde: „*Toate sunt cu putință celui ce crede!*” (Marcu 9, 23), și întoarce împotriva tatălui învinuirea pe care acesta o adusesese ucenicilor. Trebuie să vedem aici nu doar purtarea de grijă și facerea de bine a lui Hristos, ci și faptul că din clipa aceea n-a mai îngăduit demonului să locuiască în el, că dacă tânărul nu s-ar fi bucurat și atunci de multa purtare de grijă a lui Dumnezeu, dacă Dumnezeu n-ar fi pus frâu puternic mării lui furii, demonul l-ar fi ucis demult.

Din sinaxarul săptămânii

Duminica a IV-a din Post – a Sfântului Ioan Scărarul

Sfântul Ioan Scărarul s-a născut în jurul anului 579 și a trăit până în jurul anului 649, fiind originar din Palestina. La vârsta de 16 ani a intrat în viața monahală de la Muntele Sinai, în mănăstirea Sfânta Ecaterina, după ce mai întâi primise o educație aleasă potrivită cu timpul său. Aleasa lui pregătire în științele vremii i-a atras numele de *scolasticul*, iar pentru faptul că petrecea viața la poalele Muntelui Sinai a fost numit și *Sinaitul*. Numele de *Scărarul* prin care este cunoscut astăzi Sfântul Ioan, provine de la tratatul său intitulat *Scara raiului*, sau simplu *Scara* (numele original se pare a fi *Tablele duhovnicești*), operă care arată creștinului cum poate să se desăvârșească, „urcând” 30 de trepte, duhovnicești. Cuprinsul pe scurt, sensul scrierii și treptele ne sunt indicate în *Cuvântul înainte* aparținând călugărului Daniil Raiteanul:

„Cartea de față, ni se spune, arată drumul cel bun aceluia care aleargă să-și scrie numele în cartea vieții ce se află în ceruri. Cei ce o vor citi și îi vor urma, vor fi povățuiți de ea fără rătăcire și în mod desăvârșit îi va ridica de la cele pământești spre cele sfinte, arătând pe Dumnezeu celui pe care l-a ridicat până sus. Care scară, cred eu, a văzut-o și Iacob cel ce a îndreptat patimile, când se odihnea pe patul lui pustnicesc. Să urcăm dar și noi cu sârguință și cu credință această gândită și ducătoare la cer scară, ale cărui trepte ne învață cu multă înțelepciune: 1. Despre lepădarea și despărțirea de viață deșartă; 2. Despre nepătimire sau neîntristare; 3. Despre înstrăinare și despre cele din visurile tinerilor; 4. Despre mucenicia bărbăteștii ascultări; 5. Despre îngrijita și sincera pocăință și despre închisoarea cea bine plăcută lui Dumnezeu a celor pedepsiți; 6. Despre aducerea aminte de moarte; 7. Despre plânsul care curăță; 8. Despre liniștitoarea nemâniere; 9. Despre ținerea de minte a răului; 10. Despre grăirea de rău; 11. Despre tăcere; 12. Despre minciună; 13. Despre trândăvie; 14. Despre lăcomie; 15. Despre desfrânare și despre curățenie; 16. Despre iubirea de arginți; 17. Despre sărăcie; 18. Despre nesimțire; 19. Despre cântarea de psalmi în adunări; 20. Despre diferite privegheri; 21. Despre temere; 22. Despre slava deșartă; 23. Despre mândrie și despre necuratele cugete ale blasfemiei; 24. Despre simplitate, bunătate, nevinovăție și viciu; 25. Despre umilință; 26. Despre deosebirea gândurilor în care vei descoperi comoară; 27. Despre pustnicie și singurătate, despre paza minții și diferitelor feluri de pustnicii; 28. Despre rugăciunea nematerială și despre răbdare; 29. Despre nepătimire; 30. Despre iubire, despre nădejde și credință și iluminare și în ce fel e cu putință Teologia.

Cu adevărat bine a cugetat (Ioan) cel care ne-a orânduit suire întocmai numărată cu vârsta cea după trup a Domnului. Că ne-a făcut o scară, în chip simbolic, cu trezeci de trepte, după cei desăvârșiți trezeci de ani ai Lui, la a Cărui vârstă matură ajungând și noi, ne vom afla drepti și neabătuți spre cădere. Iar acela care n-a ajuns la această vârstă este încă prunc și cu toată mărturia inimii nu se va afla plăcut (Domnului)”.

Însuși Cuviosul Ioan vorbind la sfârșitul scrierii sale despre „scara raiului” pe care o definește ca fiind „înlănțuirea duhovnicească a virtuților care o compun” dă următorul sfat: „Suiți-vă fraților, suiți-vă, cei care cu osârdie v-ați așezat suișuri în inimă, și ascultați pe cel ce a zis: «Veniți să ne urcăm în muntele Domnului, în casa Dumnezeului nostru, care face picioarele noastre ca ale cerbului și ne pune întru lucruri înalte ca să biruim în calea lui» (cf. Isaia 2, 3). Alergați, rogu-vă, cu cel ce zice: «Să ne sârguim până ce vom ajunge toți la împreunarea credinței și a cunoștinței lui Dumnezeu, la starea de bărbat desăvârșit, la măsura vârstei deplinătății lui Hristos» (Efeseni 4, 13) care a fost botezat în cel de-al treizecilea an al vieții sale văzute și care a urcat pe cea de-a treizecea treaptă a scării celei duhovnicești, căci Dumnezeu este iubire”.

Reprezentarea desăvârșirii întru virtute prin urcarea treptelor unei scări este, la cuviosul Ioan, rezultatul propriei sale experiențe duhovnicești. Întocmai ca și alții mari trăitori duhovnicești, el și-a dat seama că apropierea de Dumnezeu este un urcuș care duce de la înstrăinarea de păcat, la „Teologie”. Aceste trepte reprezintă însă ceva mai mult decât simple indicații formale și anume, o puternică conștiință a realității duhovnicești. Avem de-a face aici cu un drum pe care-l urmează sufletul ca să ajungă la Dumnezeu și cu stări sufletești, așa cum trebuie să se ierarhizeze ele în mersul către ființa supremă care, peste tot, este țelul final. Suntem chemați să înălțăm, măcar în zilele sale de prăznuire, rugăciuni către Sfântul Ioan Scărarul ca prin mijlocirile sale către Dumnezeu să ne învrednicească și pe noi a urma frumoasele sale învățături care prin scara virtuților ne înalță spre asemănarea cu Tatăl ceresc.

Între preoții și credincioșii care au îndurat moartea pentru Hristos în timpul persecuției lui Dioclețian, se numărau și *preotul daco-roman Montanus și soția sa Maxima* din cetatea Singidunum (azi Belgrad), a căror pomenire se face în ziua de 26 martie. La începutul anului 304, când a început prigoana împotriva creștinilor, preotul Montanus a fugit în cetatea Sirmium, din provincia Pannonia Inferior (azi Mitrovița, nu departe de Belgrad), unde își avea reședința împăratul Galeriu, ginerele lui Dioclețian. Dar a fost prins și aici și dus înaintea lui Probus, guvernatorul provinciei. Stând la judecată, preotul Montanus și-a mărturisit cu tărie credința sa. Fapt pentru care va fi supus la grele chinuri, în fața la care a rezistat cu aceeași tărie. În fața acestei dârzenii, Probus a poruncit să fie adusă soția lui Montanus, preoteasa Maxima, socotind că ea va fi mai slabă din fire și îl va îndupleca să aducă jertfe zeilor. Dar, spre uimirea tuturor, a cerut și ea să fie supusă la chinuri, voind să se facă astfel părtașă la Patimile Domnului. În felul acesta, toate încercările lui Probus de a-i abate din drumul pe care singuri și l-au ales, au rămas zadarnice. Drept aceea, a poruncit să fie înecați în râul Sava, preotul Montanus și soția sa Maxima primindu-și în acest chip cununile muceniciei, la 26 martie în anul 304.

După *Proloagele*, vol. II

CALEA ADEVĂRATEI FERICIRI

Conștiința umană, bazată pe concepții pozitive, pe fapte bune, cinste, onestitate, sinceritate, deci, pe perfecțiune morală, o denumim *virtute*. Morala creștină întrecește paleta trăsăturilor pozitive omenești, cu trei virtuți supreme: *credința* în Dumnezeu, *nădejdea* mântuirii în El și *iubirea* lui Dumnezeu și a aproapelui. Aceste virtuți nu au limite între ele, dimpotrivă, ele se întrepătrund, conducând la sensibilizarea și cizelarea conștiinței umane spre a pune stavilă în fața a tot ce poate fi rău, orientând mintea omului numai pe calea binelui.

Pentru buna și corecta noastră orientare, Mântuitorul Iisus Hristos în *Predica de pe Munte*, ne-a lăsat *Fericirile* care cuprind nouă virtuți, nouă căi de a dobândi fericirea prin fapte ce plac lui Dumnezeu. Toți creștinii care venim la Biserică, trăim și simțim în cadrul Sfintei Liturghii, sentimente sublimе ale acelor îndemnuri la bunătate, chemări înălțătoare și înduioșătoare, care pornesc din cele nouă *Fericiri*, pe care le cântăm, le murmurăm, sau le repetăm în gând.

I. "Fericii cei săraci cu duhul, că acelora este împărăția cerurilor". A fi "săraci cu duhul" înseamnă a fi "smeriți de bunăvoie". Sufletul creștinului este chemat a fi curat de păcate, iar mintea să dorească a se încărca cu bogăția învățăturilor dumnezeiești și cu iubire în cele veșnice. Smerenia și puritatea sufletească este prima virtute ce se cere creștinului.

II. "Fericii cei ce plâng că aceia se vor mângâia". Toți cei ce-și recunosc păcatele și se căiesc atât pentru greșelile proprii, cât și pentru păcatele semenilor, rugându-se totodată lui Dumnezeu pentru a-i îndrepta pe calea cea bună, vor primi mângâierea harică, iar în viața viitoare se vor bucura în împărăția cerurilor.

III. "Fericii cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul". Blândețea este rodul bunătății, care, nu te lasă pradă dușmăniei, mâniei sau răzbunării. Cea mai înaltă treaptă a blândeții este iubirea față de cei care-ți doresc răul. Să medităm la cuvintele Mântuitorului: "Bindecuvințați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și vă rugați pentru cei ce vă supără și vă prigonesc pe voi" (Matei 5, 44). Mântuitorul nu ne îngăduie a purta mânie decât împotriva diavolului ispititor.

IV. "Fericii cei flămânzi și însetați de dreptate că aceia se vor sătura". Simțul dreptății este înrădăcinat în ființa omului, de aceea această dorință poate fi asemănată cu nevoia trupească de hrană și apă. Cei ce flămânzesc și îndură suferințe pentru dreapta credință și dreapta comportare în toate domeniile, vor primi făgăduința Domnului "ceruri noi și pământ nou, întru care dreptatea locuiește".

V. "Fericii cei milostivi, că aceia se vor milui". Milostenia poate acționa într-o gamă largă de binefaceri: a hrăni pe cel flămând, a adăpa pe cel însetat, a încălța pe cel gol, la care adaugă și milostenii sufletești, de învățare, de sfătuire, de oprire a răzbunărilor sau a altor greșeli. Prin facerea de milostenii, noi înșine primim milă, precum ne învață și

Sfântul Apostol Petru: "dragostea acoperă mulțime de păcate!"

VI. "Fericii cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu". Din inima omului pornesc atât gândurile bune dar și cele rele, încât curățenia inimii de ispite și răutăți, reprezintă condiția esențială cerută de Mântuitorul nostru, pentru îndeplinirea oricărei fapte, constituind totodată înalta treaptă de desăvârșire a sfințeniei, răsplătită de Dumnezeu.

VII. "Fericii făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema". Pacea desăvârșită în adevăr, dreptate și dragoste constituie cel mai valoros act social. Făcătorii de pace prin mijlociri înțelepte înlătură certurile și neînțelegerile, lucrări ce se aseamănă cu cele săvârșite de către Fiul lui Dumnezeu, Care a venit pe lume să împace omul păcătos cu Domnul Ceresc.

VIII. "Fericii cei prizonieri pentru dreptate, că acelora este împărăția cerurilor". Fericirea a opta ne duce cu gândul la Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Care pentru izbăvirea noastră de moartea păcatului, prin iubire jertfelnică, a suferit prigoană, batjocură, culminând cu Patima Sa pe Cruce. Urmând pilda Mântuitorului, proorocii și toți dreptii din vremurile de prigoană a credinței, au suferit îndelungate chinuri, pentru viața lor neprihănită și sfântă.

IX. "Fericii veți fi când vă vor ocări pe voi și vă vor prizoni și vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, minșind pentru Mine". Prin cea din urmă Fericire, Mântuitorul fericește pe cei care au pățimit și au suferit defăimări, prigoane sau moarte mucenicească, pentru dreapta credință și învățăturile ce au stat la baza răspândirii creștinismului în lume. Pe toți acești Sfinți, care neîncetat se roagă lui Dumnezeu pentru noi, Biserica îi pomenește și îi cinstește cu evlavie.

Cele nouă *Fericiri* privite ca un tot unitar, constituie adevărată scară a virtuților spre desăvârșire. Pentru noi creștinii, aceste virtuți constituie pilde demne de urmat, ce ne ajută să ne însușim învățăturile Mântuitorului. Suntem, chemați să ni le impropriem, să le sădim în inimile noastre pentru a ne coordona viața numai către fapte bune plăcute lui Dumnezeu.

Nina Scopos

Cronică parohială: Sâmbătă 20 martie a.c. parohia noastră a organizat o acțiune umanitară la Preventoriul Deleni unde au fost distribuite copiilor bolnavi 150 de pachete cu alimente și dulciuri. Mulțumim domnului Ing. Aioanei Gheorghe care a asigurat transportul și distribuirea, precum și doamnelor Florica Cimpoi, Viorica Tincu și Ana Borș, care au pregătit aceste pachete.

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax **211 273**, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Preot paroh Mihai Mărgineanu
Secretar redacție: Vasilica Onofrei

Se distribuie prin pangarul parohiei.